

การพัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความคงทน ในการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R

The development of english reading comprehension

Activities and retention for pratomsuksa vi

Students using sq3r reading technique

ดุษฎี นานาหาร (Dutsadee Nahan)*

นิตยา เปลื้องนุช (Nittaya Pluangnuch)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R 2) ศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป และ 3) ศึกษาความคงทนในการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหันศิลางาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 35 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) ใช้รูปแบบการวิจัยที่ยังไม่เข้าขั้นการทดลอง (Pre-experimental designs) โดยให้การทดลองหนึ่งครั้ง (One-shot case study) โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งมีวงจรปฏิบัติการวิจัยเป็น 3 วงจร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 15 แผน 2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน แบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบย่อยท้ายวงจร 3) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ ค่า t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสูงขึ้นตามลำดับ ในแต่ละวงจรปฏิบัติ ดังนี้ วงจรที่ 1 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 55.10 วงจรที่ 2 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 79.70 และวงจรที่ 3 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.00

คำสำคัญ: การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ความคงทนในการเรียนรู้ วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R

Keywords: English Reading Comprehension, Retention, SQ3R Reading Technique

* นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2. นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจเฉลี่ยร้อยละ 76.20 และมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 85.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 70

3. ความคงทนในการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียน จากการทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ 2 ครั้ง คือหลังเรียนทันที และหลังจากเรียน 2 สัปดาห์ พบว่าความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ทั้งสองครั้งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop English reading comprehension activities for Pratomsuksa 6 students using SQ3R reading technique 2) to study English reading comprehension ability which was required to be not less than 70% and 70% or higher of students could pass the test and 3) to study retention in English reading comprehension. The sample group, through the cluster random sampling, were 35 Pratomsuksa 6 students in Banhunsila-ngarm School under the Office of Khon Kaen Educational Service Area Office 3 during the first semester of the 2010 academic year. The study was Pre-experimental designs (One-shot case study) and followed action research procedure comprising of 3 action spirals. The instruments in this research developed by the researcher included 1) 15 lesson plans based on SQ3R reading technique 2) reflection instruments which included a teacher's teaching behavior observation form, a student learning behavior observation form, a teaching outcome recording form and a last test of each cycle. 3) an English reading comprehension test. Data were collected by using Action Research process. In which results of learning activities were compiled at the end of each lesson plan and a test on reading comprehension was administered at the end of each action spiral. And a test on reading comprehension after finish 15 lesson plans and then after 2 weeks the students have a same test again. The statistical tools used in the study were percentage, mean, standard deviation and t-test (Dependent Samples)

The findings were as follows:

1. The development of English reading comprehension activities for Pratomsuksa 6 students by SQ3R reading technique using Action Research process showed that the students had continuously developed their English reading comprehension ability in each of the spirals. They made an average of 55.10 percent at the end of the first spiral, 79.70 percent for the second spiral and 80.00 percent for the third spiral.

2. The students' mean score of the English reading comprehension ability was 76.20 percent, which was higher than the criteria of 70 percent. Likewise, 30 students or 85.71 percent passed the criteria of 70 percent.

3. The retention in English Reading Comprehension was not significant difference at the .05 level. During the test on English reading comprehension after lesson plans immediately and after 2 weeks.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้ภาษาอังกฤษ เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่นักเรียนจะต้องเรียนตลอดหลักสูตร เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาข้อมูล การประกอบอาชีพ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้นและมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต ดังนั้น ระบบการจัดการศึกษาของไทย จึงจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของคนไทย ให้อยู่ในระดับที่จะรับและเข้าใจภาษาที่สื่อสารได้เป็นอย่างดีทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน นอกจากนี้ ยังต้องเน้นความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าความรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิด และวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ทักษะการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน ในการศึกษาค้นคว้า การติดต่อสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งล้วนแต่มีภาษาอังกฤษเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งสิ้น การอ่านทำให้เกิดความรู้แตกฉานเกิดทักษะการคิด ช่วยเพิ่มพูนสติปัญญา อีกทั้ง การอ่านยังเป็นเครื่องมือในการรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีการวางแผน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเป็นนักอ่านที่ดี โดยเฉพาะสำหรับสังคมไทยเพราะเมื่อออกจากโรงเรียนไปแล้ว ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่จะต้องใช้มากที่สุดในชีวิตประจำวัน และการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่นำไปสู่ความรู้ทั้งปวง (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2539) จากการที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติหน้าที่ เป็นครูแกนนำการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและเคยร่วมงานกับครูเครือข่ายการสอนภาษาอังกฤษมานาน เคยสอบถามเพื่อนครูเกี่ยวกับปัญหา

การเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ส่วนใหญ่ให้ความเห็นตรงกันว่า นักเรียนมีปัญหาด้านการใช้ทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน ทั้งทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน โดยเฉพาะทักษะการอ่านและการเขียน นักเรียนอ่านภาษาอังกฤษไม่ได้ ไม่เข้าใจความหมาย อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ และตอบคำถามจากการอ่านไม่ได้ ขาดความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม จากปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษางานวิจัยของครูผู้สอนภาษาอังกฤษและนักวิจัยหลายท่าน พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ สามารถนำกลวิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R มาพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในทุกระดับได้เป็นผลสำเร็จ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำกลวิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ โดยเน้นให้นักเรียนได้ฝึกใช้ยุทธศาสตร์การอ่าน อย่างเป็นระบบ มีลำดับขั้นตอนและสามารถนำความรู้ใหม่เชื่อมโยงกับความรู้อื่นและประสบการณ์เดิมได้ เมื่อนักเรียนสามารถอ่านบทอ่านที่กำหนดให้แล้วรู้เรื่อง ก็จะเกิดความสนุกสนานไปกับสิ่งที่อ่าน และสามารถที่จะนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และสามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R
2. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R ให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
3. เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R มีความคงทนในการเรียนรู้เมื่อทดสอบสมมติฐานแล้วไม่แตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนากิจกรรมการอ่าน หมายถึง การปฏิบัติการเป็นวงจรอย่างเป็นระบบในการพัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R มีการสะท้อนผลหลังการปฏิบัติในแต่ละวงจร เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวงจรต่อไป
2. การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการอ่านของนักเรียนในการแปลความหมาย ตีความ ขยายความ จับใจความสำคัญ สรุปความ เรียงลำดับเหตุการณ์ แสดงความคิดเห็น ตอบคำถามและบอกรายละเอียดจากเนื้อเรื่องหรือบทอ่านภาษาอังกฤษที่กำหนดได้
3. ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนำมาเทียบกับเกณฑ์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ขึ้นไป
4. ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง สภาพความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ยังคงเหลืออยู่ ที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ หลังจากได้รับการฝึกอ่านแบบ SQ3R กับการทำแบบทดสอบฉบับเดียวกันอีกครั้ง หลังจากเว้นระยะห่าง 2 สัปดาห์

5. การอ่านแบบ SQ3R หมายถึง กลวิธีการอ่านในใจเพื่อความเข้าใจอย่างเป็นระบบมี 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นสำรวจ (S = Survey) 2) ขั้นตั้งคำถาม (Q = Question) 3) ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ (R = Read) 4) ขั้นจดจำ (R = Recite) 5) ขั้นทบทวน (R = Review)

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย การวิจัยในครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยที่ยังไม่เข้าขั้นการทดลอง เป็นการศึกษาเฉพาะรายกรณี โดยให้การทดลองหนึ่งครั้ง One-shot case study) โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดศูนย์โรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 20 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 จำนวน 8 ห้องเรียน นักเรียน 130 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหันศิลางาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 35 คน ซึ่งได้จากวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม(Cluster sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน จากโรงเรียนในสังกัดศูนย์โรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 20

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามลักษณะของการใช้ได้ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชา ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R จำนวน 15 แผน ชื่อหน่วยการเรียนรู้ Enjoy Reading ผู้วิจัยได้พัฒนาหน่วยการเรียนรู้และชื่อเรื่องจากหัวข้อเรื่องที่สภายุโรป(Council of Europe) กำหนดแก่นสาระ/ประเด็นหลัก(Theme) 14 เรื่องที่เป็นพื้นฐาน โดยแบ่งเป็นวงจรปฏิบัติการ 3 วงจร ดังนี้ วงจรที่ 1 แผนที่ 1- 5, วงจรที่ 2 แผนที่ 6- 11 และ วงจรที่ 3 แผนที่ 12- 15
2. เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน แบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบย่อยท้ายวงจร 3 ชุด

3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผล การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเริ่มทดลองในเดือน มิถุนายน 2553 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 15 แผน

2. การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้หลังสิ้นสุดการจัดการเรียนในแต่ละวงจรปฏิบัติการ จะมีการประเมินพฤติกรรมในการจัดการเรียนรู้ของครู พฤติกรรมในการเรียนรู้ของนักเรียน การทำแบบทดสอบย่อยท้ายวงจรเพื่อให้ได้ข้อมูลมาสะท้อนผลการปฏิบัติและปรับปรุงการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในวงจรปฏิบัติต่อไป

3. เมื่อผู้วิจัยจัดกิจกรรมครบทั้ง 15 แผนแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจที่สร้างขึ้นหลังเรียน และเว้นระยะห่าง 2 สัปดาห์ ทดสอบอีกครั้งเพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียน จากนั้นนำคะแนนที่ได้ทั้ง 2 ครั้ง ไปวิเคราะห์ สรุปและแปลผล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test โดยการหาค่าร้อยละ ของคะแนนจากแบบทดสอบย่อยท้ายวงจร และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสะท้อนผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของครู การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน แบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกการอ่าน แผนผังความคิดและแบบฝึกหัด โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้เหล่านี้มาปรึกษาหารือและวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาแก้ไขปรับปรุง และพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ สามารถทำให้นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสูงขึ้นตามลำดับ จากวงจรที่ 1 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 55.10 วงจรที่ 2 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 79.70 และวงจรที่ 3 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.00

2. ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ หลังจากนักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R แล้วทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.20 และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่ตั้งไว้

3. ความคงทนในการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียน จากการทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ 2 ครั้ง คือหลังเรียนทันที และหลังจากเรียน 2 สัปดาห์ พบว่า ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ทั้งสองครั้งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการจัดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R ในแต่ละวงจรปฏิบัติการได้มีการพัฒนากิจกรรมและปรับปรุงการเรียนรู้ โดยการจัดการกิจกรรมอย่างหลากหลาย เช่น สสำรวจ ตั้งคำถาม ระดมความคิด กระบวนการกลุ่ม การเขียนแผนผังความคิด ทบทวนโดยแบบฝึกหัด คาดคะเนเหตุการณ์จากรูปภาพ และคำสำคัญ ผู้วิจัยได้สังเกต ตรวจสอบผลงาน พูดคุยกับผู้ช่วยผู้วิจัย แล้วนำผลการประเมินนั้นมาปรับปรุง และ

พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผนอย่างต่อเนืองพบว่าในวงจรที่ 1 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 55.10 ปัญหาที่พบคือ นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนการอ่านแบบ SQ3R ไม่เข้าใจไม่สามารถตั้งคำถามและสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน นักเรียนกลุ่มเก่งทำงานกลุ่มเป็นส่วนใหญ่ กลุ่มปานกลางและอ่อนไม่สนใจทำงานเพราะคิดว่าทำไม่ได้ ทำให้ไม่เกิดกระบวนการอ่านที่มีประสิทธิภาพ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ นักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับขั้นตอนการอ่านแบบ SQ3R ขาดกระบวนการทำงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน กังวลใจในเรื่องการค้นหาคำศัพท์ในบทอ่านให้ครบทุกคำที่นักเรียนไม่สามารถบอกความหมายได้ สมาชิกในกลุ่มที่เป็นกลุ่มปานกลางและอ่อนไม่มีบทบาทและไม่ช่วยกันทำงาน ดังนั้นในวงจรที่ 2 ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยร่วมกันนำผลสะท้อนจากการสังเกตและตรวจผลงาน มาวิเคราะห์สภาพปัญหาและหาแนวทางแก้ไข แล้วนำมาปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยปรับกิจกรรมการเรียนรู้และเวลาให้เหมาะสม ในการเขียนแผนผังความคิด หลังจากกระตมความคิดเป็นกลุ่มแล้วให้นักเรียนทำงานรายบุคคล และการนำเสนอผลงานให้สลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันให้ครบทุกคน โดยคัดเลือกบทอ่านที่ใกล้เคียงกับวงจรที่ผ่านมา พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 79.70 แสดงว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการอ่านแบบ SQ3R เป็นอย่างดี สามารถบอกรายละเอียดและสรุปใจความสำคัญจากการอ่านได้ เกิดความคิดรวบยอดในการทำงาน ค้นพบเทคนิคและยุทธศาสตร์การอ่านด้วยตนเอง ครูแก้ไขเรื่องบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม ให้นักเรียนมีโอกาสนำเสนอผลงานทุกคนและลดความกังวลเกี่ยวกับคำศัพท์ ซึ่งนักเรียนไม่จำเป็นต้องให้ความหมายคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่านทุกคำ นักเรียนมีความสุขในการปฏิบัติกิจกรรมเกิดการเรียนรู้ที่คงทน และในวงจรที่ 3 ผู้วิจัยได้นำผลการสะท้อนจากการสังเกตของผู้ช่วยผู้วิจัย มาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากประเด็นที่เป็นปัญหาในวงจรที่ 1 และ 2 ทั้งที่เป็นข้อค้นพบของผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย พบว่า นักเรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษา

มากขึ้น สามารถค้นพบกลวิธีการอ่านด้วยตนเอง เช่น การอ่านแบบ Skimming (การอ่านเร็วเพื่อค้นหาข้อมูลทั่วไป) ในขั้นสำรวจ และ Scanning (การอ่านอย่างรวดเร็วเพื่อค้นหารายละเอียดหรือคำตอบ) ในขั้นอ่านอย่างรวดเร็วรอบคอบ เทคนิคการสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน โดยการเขียนแผนผังความคิด สามารถค้นหาคำสำคัญจากคำถามและบทอ่านได้ ซึ่งนำไปสู่การค้นหาคำตอบและรายละเอียดจากบทอ่านได้ถูกต้อง ส่งผลให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.00 ซึ่งสูงกว่าวงจรที่ 1 และวงจรที่ 2 ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ นักเรียนเกิดความชำนาญในการอ่านแบบ SQ3R สามารถบอกรายละเอียดจากการอ่านได้ถูกต้อง มีทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจยิ่งขึ้น นักเรียนได้อ่านบทอ่านที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน และมีความหมายสำหรับนักเรียน ทำให้เกิดยุทธศาสตร์ในการอ่าน สามารถรักษาระดับความสามารถในการอ่านได้คงที่ เกิดการเรียนรู้ที่คงทนถาวร ซึ่งส่งผลให้มีคะแนนการทดสอบย่อยท้ายวงจรสูงขึ้นตามลำดับ สังเกตได้จากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียน ที่มีคะแนนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 76.20 ในวงจรที่ 2 และร้อยละ 80.00 ในวงจรที่ 3 และในแต่ละวงจรมีการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทุกวงจรอยู่เสมอ เมื่อพบปัญหาก็หาแนวทางแก้ไขปรับปรุงใช้ในวงจรถัดไป ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพนทิพย์ พุยมูลตรี (2550) ที่พบว่า เนื้อหาที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับสภาพชีวิตจริงหรือบริบทของผู้เรียนมาก ทำให้นักเรียนกล้าคิด กล้าตัดสินใจ และมีทักษะทางภาษาดีมาก และจากการนำเทคนิคการเขียนแผนผังความคิด มาให้นักเรียนฝึกสรุปใจความสำคัญของบทอ่าน ทำให้นักเรียนเข้าใจบทอ่านได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุดารัตน์ คักดีคำดวง (2552) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการเขียนแผนภูมิ Mind Mapping ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนจตุรมิตรวิทยาการพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการเขียนแผนภูมิ ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

2. การศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R จากการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.20 และจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจจำนวน 30 คน คิดเป็น ร้อยละ 85.71 ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจาก 1) นักเรียนมีการวางแผนการอ่านอย่างมีระบบเป็นขั้นเป็นตอน ค้นพบวิธีการอ่าน สร้างกระบวนการคิด วิเคราะห์บทอ่านด้วยตนเอง และมีปฏิสัมพันธ์กับบทอ่านตลอดเวลา แสดงให้เห็นว่า แต่ละขั้นตอนของการสอนอ่านแบบ SQ3R มีส่วนช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้ดีขึ้น เป็นกระบวนการกระตุ้นให้นักเรียนฝึกการอ่านอย่างมีเป้าหมายในการอ่าน ซึ่งจะต้องอ่านบทอ่านด้วยความรอบคอบ อ่านละเอียดอ่านซ้ำ ๆ เพื่อค้นหาคำตอบ เริ่มจากขั้นการสำรวจ เป็นการฝึกให้นักเรียนใช้ทักษะการสำรวจอย่างรวดเร็ว จากชื่อเรื่อง หัวข้อสำคัญ รูปภาพ สัญลักษณ์ในบทอ่านเพื่อคาดเดาเหตุการณ์หรือเรื่องราวในบทอ่าน จากนั้นนักเรียนจะได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับบทอ่านว่าน่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไรและทำไม ในขั้นตั้งคำถาม ซึ่งในขั้นนี้พบว่า นักเรียนไม่มั่นใจในการตั้งคำถาม ครูแก้ไขโดยแนะนำการใช้ Wh-Question words; what, who, where, when, why และการใช้ How ในการตั้งคำถามและค้นหาคำตอบ ซึ่งนักเรียนจะได้ฝึกเชื่อมโยงองค์ความรู้และประสบการณ์เดิม ทำให้เข้าใจบทอ่านได้เร็วขึ้น ในขั้นตอนการจดจำ ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านในรูปแบบผังความคิด พบว่า นักเรียนสามารถสรุปความคิดรวบยอดหลัก ความคิดรองและบอกรายละเอียดเป็นแผนผังโยงแมงมุมได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพิกา สิริพรหม (2547) ที่วิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแบบ SQ3R โดยใช้กรอบมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งพบว่า แบบฝึกพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

มีประสิทธิภาพ 87.50/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 2) วิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R เป็นยุทธศาสตร์การอ่านที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีนักวิจัยหลายท่าน นำไปใช้ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งแต่ละขั้นตอนของการอ่านส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยสมาธิ มีความรอบคอบในการอ่าน กระตุ้นให้ได้ฝึกคิดตลอดเวลา มีความกระตือรือร้นในการเรียน การตั้งคำถามช่วยให้นักเรียน มีเป้าหมายในการอ่านที่ดีกว่า ไม่ได้ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า ทำให้นักเรียนอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย และสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพ บุตรสีห์ (2529) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษและทัศนคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนการอ่านโดยใช้ TLS, SQ3R และวิธีสอนตามคู่มือครู พบว่า กลุ่มที่เรียนด้วยการใช้ SQ3R มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงกว่าวิธีสอนตามคู่มือครู

3. ความคงทนในการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียน โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R จากคะแนนการทดสอบหลังเรียนกับคะแนนการทดสอบเมื่อเว้นระยะห่าง 2 สัปดาห์โดยแบบทดสอบฉบับเดียวกัน พบว่า นักเรียนมีคะแนนจากการวัดความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้งสองครั้งไม่แตกต่างกัน สรุปได้ว่า นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ วิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R เป็นเทคนิคที่ส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านที่มีรูปแบบเป็นขั้นเป็นตอน นักเรียนได้เกิดกระบวนการคิดเป็นระบบมีปฏิสัมพันธ์กับบทอ่านตลอดเวลา ได้ปฏิบัติงานโดยกระบวนการกลุ่ม ฝึกถามตอบกับเพื่อน เขียนแผนผังความคิดด้วยตนเอง จึงทำให้นักเรียนเข้าใจบทอ่านได้ดีและจดจำได้นาน สามารถดึงข้อมูลความรู้กลับมาใช้ภายหลังที่เรียกว่า วิธีการแห่งการระลึกได้ (Recall Method) ตามหลักทฤษฎีความจำ ที่ก่อให้เกิดความจำระยะยาวหรือความคงทนในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ruddle (1991 อ้างถึงใน สุเทียภ ละเอียดทอง, 2545) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์การอ่านแบบ SQ3R

จุดแข็งของยุทธศาสตร์นี้ ก็คือ จะสามารถช่วยให้นักเรียนศึกษาโครงสร้างของบทอ่าน เขาจะได้รับการชี้แนะให้มองหาและใช้ประโยชน์ของหัวข้อเรื่อง หัวข้อย่อย ภาพประกอบ แผนภูมิ และกราฟ นอกจากนั้น ยังมีการเน้นความคงทนของความคิดในช่วงหลังจากเขาผลออกจากบทอ่านชั่วคราว ซึ่งผู้วิจัยค้นพบว่า นักเรียนกลุ่มปานกลางและอ่อน มีความมั่นใจในการใช้ภาษามากขึ้นเมื่อได้เรียนรู้บทเรียนจากเพื่อน ๆ และเกิดความจำที่คงทน เมื่อได้พูดคุยกับเพื่อนในวัยเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. บทอ่านควรเป็นบทอ่านที่นักเรียนสนใจ กระตือรือร้นที่จะเรียนและมีความหมายต่อนักเรียน
2. ความกระตือรือร้นในการอ่านจะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อครูเสนอคำศัพท์ด้วยภาพและให้ประโยชน์ชี้แนะ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- พรรณทิพย์ ฝูมูลตรี. (2550). **การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดอนแถม ที่เรียนโดยใช้การสอนแบบบูรณาการแบบสอดแทรก (INFUSION)**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุเทียบ ละอองทอง. (2545). **การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยยุทธศาสตร์ เมตาคอกนิชัน สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุภาพ บุตรสีหัด. (2529). **การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษและทัศนคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนการอ่านด้วยการใช้ TLS, SQ3R และวิธีสอนตามคู่มือครู**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2539). **แนวคิดและเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัมพิกา สิริพรหม. (2547). **การสร้างแบบฝึกพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแบบ SQ3R โดยใช้กรอบมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

3. นักเรียนควรได้รับคำชี้แจงเกี่ยวกับกระบวนการที่จะนำมาใช้หลาย ๆ ครั้ง
4. ครูควรกำหนดรูปแบบของแผนผังความคิดที่จะให้นักเรียนฝึกว่าจะใช้แบบใดก่อนการเขียน
5. การจัดกิจกรรมตามขั้นตอนการสอนอ่านแบบ SQ3R ให้ครบ ควรใช้เวลา 2 ชั่วโมง
6. นักเรียนควรได้ฝึกทำงานเป็นรายบุคคล หลังจากระดมความคิดภายในกลุ่มแล้ว

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R โดยใช้บทอ่านที่มีลักษณะเดียวกัน ตลอดจนการทดลองหรือทดลองจริงปฏิบัติ
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R เปรียบเทียบกับการใช้พจนานุกรม